

Kronika Obce Richnava

Rok 2016

Kronikár: Ing. Peter Cenký

M

nohí analytici hodnotia rok 2016 z medzinárodného hľadiska ako nie dobrý rok. Európa si zvykala na veci, ktoré ešte pred niekoľkými rokmi boli nepredstaviteľné – desaťtisíce utečencov na jej území, mnohé teroristické útoky, či nárast populistických strán. Do platnosti vstúpila dohoda medzi Európskou úniou a Tureckom o utečencoch. Jej podstatou je návrat sýrskych utečencov, ktorí do Grécka prišli nelegálne z Turecka. Najmocnejším mužom sveta, ako hovoria americkému prezidentovi, sa stal miliardár a televízna celebrita Donald Trump. V júni Briti v referende zahlasovali za odchod z Európskej únie. V auguste zasiahlo stredné Taliansko silné zemetrasenie. Vianočné obdobie zarmútila správa o páde lietadla s členmi umeleckého súboru Alexandrovci. Športovým sviatkom roka boli XXXI. letné olympijské hry v Rio de Janeiru. Top témou Slovenska začiatkom roka boli parlamentné voľby, ktoré sa uskutočnili 5. marca. Víťazom volieb bola strana SMER-SD, ktorá zostavila tzv. tretiu vládu Roberta Fica spolu so stranami SNS, MOST-HÍD a #SIEŤ. Od 1. júna 2016 do konca roka bola naša krajina predsedajúcou krajinou Európskej únie. Dňa 16. septembra sa v Bratislave stretli lídri členských štátov Európskej únie.

Úvodné slovo

Samospráva obce

Zamestnancami obce v roku 2016 boli Ivan Dunka (starosta obce), PhDr. Iveta Stajsková, Ing. Zuzana Vaščáková, Ing. Michal Orlovský, Ing. Eva Derdáková (prednostka obecného úradu), Ing. Andrea Hojstričová, Ing. Ingrid Javorská, Ing. Jana Kuklová (hlavná kontrolórka obce), Andrea Čurillová. Zamestnancami obce cez projekt Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVaR) boli Jozef Pokuta, Michal Balog, Elemír Gabčo, Ivan Holub, Štefan Horváth, Miroslav Klempár, Milan Kotlár, Ivan Pokuta, Jozef Pokuta, Miloš Pokuta, František Tulej, Ivan Tulej, Alžbeta Lacková a Ján Rapavý, organizátormi aktivačnej činnosti cez projekt ÚPSVaR boli Miroslav Dunka a Miroslav Gabčo.

*Zamestnanci
obce*

Poslancami Obecného zastupiteľstva v Richnave boli Ing. Peter

Obecné

Cenký, Ľuboš Hojstrič, Mgr. Jozef Horváth, Ivan Gabčo, František Ondáš, Jozef Gabčo, Pavol Gabčo, Ing. Ján Dzurov a Pavol Tulej. *zastupiteľstvo*

V roku 2016 sa konalo šesť zasadnutí obecného zastupiteľstva. Dňa 16. februára 2016 sa konalo 10. zasadnutie Obecného zastupiteľstva v Richnave. Obecné zastupiteľstvo zrušilo uznesenie č. 101/2015 zo dňa 16. 12. 2015 (predaj prebytočného majetku – osobné motorové vozidlo Škoda Felícia); zobralo na vedomie stanovisko Okresného úradu v Košiciach, odboru výstavby a bytovej politiky ako nadriadeného orgánu územného plánovania a schválilo zadanie pre spracovanie územného plánu obce Richnava; zobralo na vedomie spracovanie žiadosti o poskytnutie dotácie na spracovanie územnoplánovacej dokumentácie obcí a súhlasilo s tým, že proces obstarávania a schvaľovania územného plánu obce Richnava potrvá najviac tri roky od uzatvorenia zmluvy o poskytnutí dotácie od Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR; zobralo na vedomie Informáciu o rozpočtových opatreniach v roku 2015 č. 8 a Informáciu o rozpočtových opatreniach vykonaných starostom obce č. 24/ROS/2015 – 25/ROS /2015; schválilo na základe poslaneckého návrhu doplnenie ust. § 5 vo VZN č. 1/2016 v ods. 2 – poskytnutie úhrady za ubytovanie (napr. na turistických zrazoch), vstupné do múzeí, galérií a kín, propagačný materiál (výroba odznakov, magnetiek, nášiviek a i.), kancelárske potreby; uznieslo sa na Všeobecne záväznom nariadení č. 1/2016 o podmienkach poskytovania dotácií právnickým osobám a fyzickým osobám podnikateľom; uznieslo sa na Všeobecne záväznom nariadení č. 2/2016 o organizácii miestneho referenda; schválilo poskytnutie príspevku Centru voľného času (CVČ) PRIMA, sídlo SNP 39 Krompachy na 1. polrok 2016 vo výške 5,925 €/mesiac na jedno dieťa s trvalým pobytom na území obce Richnava, ktoré navštevuje CVČ podľa stavu k 15. 2. 2016; schválilo výšku výdavkov z reprezentačného na jednotlivé akcie v roku 2016 vo výške 4 000 € (sladkosti - balíčky pre deti pri príležitosti Dňa detí, Mesiac úcty k starším večera a pohostenie, odpustová slávnosť, občerstvenie pre hasičov, občerstvenie poslancov obecného zastupiteľstva pri pracovných

a konzultačných stretnutiach); zobralo na vedomie Informáciu z Ministerstva životného prostredia SR k problematike podania žiadosti o nenávratný finančný príspevok v rámci výzvy vo veci čistenia, odvádzania odpadových vôd z obcí Kluknava a Richnava ako spoločnej aglomerácie a odporúčalo zvolať pracovné stretnutie poslancov obecných zastupiteľstiev oboch obcí na prerokovanie zámeru výstavby verejnej kanalizácie a vodovodu ako spoločnej aglomerácie; súhlasilo s predložením žiadosti o nenávratný finančný príspevok s názvom projektu „Rozšírenie predškolského zariadenia v obci Richnava“, ktorý je v súlade s platným programom rozvoja obce a platným územným plánom obce Richnava; schválilo text zápisu do Kroniky Obce Richnava za rok 2013.

Dňa 2. mája 2016 sa konalo 11. zasadnutie obecného zastupiteľstva. Poslanci schválili Zmenu rozpočtu obce Richnava v roku 2016 č. 1; zobrali na vedomie Informáciu o rozpočtových opatreniach v roku 2016 č. 1 až 3; zobrali na vedomie Informáciu o rozpočtových opatreniach vykonaných starostom obce č. 1 - 2/ROS/2016; schválili plán kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra na 1. polrok roku 2016; schválili zaplatenie dlžnej sumy – pohľadávky vo výške 1659,70 € a úroky z omeškania spoločnosťou AQUASPIŠ spol. s r.o., Spišská Nová Ves formou splátkového kalendára; schválili poskytnutie dotácie: A/ SRRZ-rodíčovské združenie pri ZŠ Kluknava na rok 2016 vo výške 100 € pre nákup knižných odmien žiakom, B/ pre Klub slovenských turistov Bradlo Richnava na rok 2016 vo výške 5 200 € na cestovné, účastnícke poplatky, ubytovanie, vstupné, propagačný materiál, poplatky za vedenie účtu, štartovné na súťaže, organizačné zabezpečenie akcií, kancelárske potreby a poštovné, C/ Základnú organizáciu poštových holubov Richnava na rok 2016 vo výške 970 € na rodové obrúčky, pretekové gummy, kontrolné listy a rolovaný papier, D/ pre Rímskokatolícku cirkev - farnosť Kluknava vo výške 5 000 € na opravu zvonov v kostole sv. Michala archanjela v Richnave; schválili zverejnenie zámeru previesť majetok obce ako prípad hodný osobitného zreteľa (previesť pozemok vo vlastníctve obce predajom Jánovi Fritzovi, trvale bytom Richnava č. 125 vo výmere 18 m²

a 6 m²); schválili výpoveď nájmu Telovýchovnej jednoty Slovan Richnava, ktorý sa týkal prízemia budovy Telovýchovnej jednoty a výpoveď nájmu FC Richnava, ktorý sa týkal poschodia budovy Telovýchovnej jednoty vrátane príslušenstva hnutelných vecí s 3 mesačnou výpovednou lehotou; zobralo na vedomie ponuku Zdenka Tobisa na predaj pozemku evidovaného Správou katastra Gelnica v katastrálnom území Richnava na liste vlastníctva 1 734, parcelné číslo 2 474 v celkovej výmere 3 023 m² trvalých trávnych porastov; schválili vyradenie prebytočného majetku obce – osobného motorového vozidla Škoda Felícia v obstarávacej cene 10 655,25 €; súhlasili so spôsobom organizovania menších obecných služieb v roku 2016 podľa § 52 zákona č. 5/2004 o službách zamestnanosti, uzatvorením Dohôd s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Spišskej Novej Vsi a s výdavkami, ktoré súvisia s organizovaním aktivačnej činnosti, so zapojením sa obce Richnava do Národného projektu „Cesta z kruhu nezamestnanosti.“; žiadali zvolat' pracovné stretnutie predstaviteľov obcí Kluknava a Richnava a projektantov za účelom prerokovania „Príprava projektovej dokumentácie a vypracovanie Žiadosti o nenávratný finančný príspevok pre projekt zameraný na vybudovanie kanalizačnej siete v rámci oprávnených aglomerácií nad 2 000 EO - aglomerácia Richnava.“; zobrali na vedomie Informáciu o situácii v DHZO Richnava a žiadali vyzvať DHZO, aby predložili návrh na odvolanie súčasného veliteľa a predložili návrh na vymenovanie nového veliteľa DHZO Richnava.

Dňa 14. júna 2016 sa konalo 12. zasadnutie Obecného zastupiteľstva v Richnave. Poslanci zobrali na vedomie Informáciu o rozpočtových opatreniach vykonaných starostom obce č. 3/ROS/2016, Stanovisko hlavného kontrolóra k Záverečnému účtu obce Richnava za rok 2015, Správu audítora z overenia ročnej účtovnej závierky a hospodárenia obce za rok 2015; schválili Záverečný účet obce a celoročné hospodárenie obce bez výhrad, použitie prebytku v sume 148 452,93 € na tvorbu rezervného fondu, zostatok finančných operácií v sume 35 196,55 € na tvorbu rezervného fondu; uzniesi sa na Všeobecne

záväznom nariadení č. 3/2016 o nakladaní s komunálnymi odpadmi a s drobnými stavebnými odpadmi na území obce Richnava; schválili Plán kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra na 2. polrok 2016; schválili predaj nehnuteľnosti – pozemku parc. E KN č. 1 173 ostatné plochy o výmere 9 796 m² zapísané na Správe katastra Gelnica, katastrálne územie Richnava v liste vlastníctva č. 1 a to diel č. 2 vo výmere 18 m², ktorý sa pričlení k novovytvorenej parcele 443/1 zastavanej plochy vo výmere 334 m² a diel č. 3 vo výmere 6 m², ktorý sa pričlení k novovytvorenej parcele 443/2 zastavanej plochy vo výmere 57 m² Jánovi Fritzovi, trvale bytom Richnava 125 do jeho výlučného vlastníctva za predajnú cenu ustanovenú predajom v hodnote určenej znaleckým posudkom v sume 68,88 €; schválili podpísanie Zmluvy o poskytnutí podpory formou dotácie medzi žiadateľom dotácie Obcou Richnava a Slovenskou agentúrou životného prostredia, ktorá bola Environmentálnym fondom poverená administráciou dotácií na projekt: „Vytvorenie nového priestranstva a informačno-oddychovej zóny“ v predpokladanej cene stavených prác vo výške 9 564,23 € bez DPH, výška dotácie do 5 000 € a spoluúčasť obce Richnava minimálne 263,16 €; žiadali vypracovať a predložiť na rokovanie obecného zastupiteľstva VZN obce Richnava o podmienkach predaja výrobkov a poskytovania služieb na trhovom mieste v katastrálnom území obce Richnava; zobrali na vedomie informáciu o aktuálnej situácii o počte zapísaných detí do MŠ na školský rok 2016/2017 v počte 10 detí v nadväznosti na zámer obce uchádzať sa o finančné prostriedky v rámci Výzvy na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok v rámci Integrovaného regionálneho rozvoja operačného programu zameranú na Zvýšenie kapacity infraštruktúry materských škôl.

Dňa 25. augusta 2016 sa konalo 13. zasadnutie Obecného zastupiteľstva v Richnave. Poslanci zobrali na vedomie Informáciu o rozpočtových opatreniach vykonaných starostom obce č. 4 – 7/ROS/2016, Informáciu o rozpočtových opatreniach v roku 2016 č. 4 – 6; schválili Zmenu rozpočtu obce Richnava na rok 2016 č. 2, použitie

rezervného fondu v roku 2016: a/ vo výške 40 000 € na kúpu rodinného domu s pozemkom, b/ vo výške 20 000 € na rekonštrukciu obecného rozhlasu, c/ vo výške 23 000 € na výstavbu chodníka na spodnej ulici obce; zobrali na vedomie Správu nezávislého audítora o overení Konsolidovanej účtovnej závierky za rok 2015, Správu o plnení rozpočtu obce Richnava k 30. 6. 2016, Analýzu výchovno-vzdelávacej práce Materskej školy Richnava za školský rok 2015/2016 a aktuálnu situáciu v DHZO Richnava.

Na 14. zasadnutí obecného zastupiteľstva, ktoré sa konalo 10. novembra 2016 poslanci schválili zmenu uznesenia č. 154/2016 z 25. 8. 2016 v časti 2/, kde sa doplnil bod d/, že sumu 8 427,70 € uhradiť z rezervného fondu obce v súvislosti s odstraňovaním následkov pri mimoriadnej situácii, ktorá vznikla v dôsledku veternej smršte v noci z 20. na 21. august 2016; odporúčali prerokovať vyhodnotenie pripomienok z prerokovania konceptu Územného plánu obce Richnava (ÚPN O) najskôr na zasadnutí Rozvojovej komisie pri Obecnom zastupiteľstve v Richnave; zobrali na vedomie žiadosť Ing. Arch. Mariany Šimkovej o odpustenie zmluvnej pokuty; zobrali na vedomie Informáciu o rozpočtových opatreniach vykonaných starostom obce č. 8 – 23/ROS/2016, Informáciu o rozpočtových opatreniach v roku 2016 č. 7 – 8; schválili Zmenu rozpočtu obce Richnava na rok 2016 č. 3; schválili výšku účelového príspevku na správu školských objektov pre Materskú školu, Richnava 260 na rok 2016 zo schválenej rozpočtovanej výšky 3 519 € na výšku 1 935 € podľa predloženej žiadosti; delegovali do Rady školy pri Materskej škole, Richnava 260 týchto zástupcov zriaďovateľa na nasledujúce funkčné obdobie 2016-2019: Ing. Peter Cenký, Ing. Ján Dzurov, František Ondáš, Jozef Gačo; schválili Správu o výchovno-vzdelávacej činnosti Materskej školy, Richnava 260 za školský rok 2015/2016; schválili poskytnutie príspevku Centru voľného času PRIMA Krompachy vo výške 5,925 €/ mesiac na jedno dieťa s trvalým pobytom na území obce Richnava, ktoré navštevovalo CVČ podľa stavu k 30. 9. 2016; odporúčali pripraviť na rokovaní OZ návrh na vypísanie verejnej

obchodnej súťaže na prenájom prízemia budovy TJ, do rozpočtu obce na rok 2017 rozpočtovať finančné prostriedky na rekonštrukciu budovy TJ podľa spracovanej projektovej dokumentácie a do rozpočtu obce na rok 2017 rozpočtovať finančné prostriedky na spracovanie projektovej dokumentácie na rekonštrukciu kultúrneho domu na viacúčelovú budovu; schválili zapracovať do Územného plánu obce Richnava zmenu v užívaní stavby rodinného domu č. 240 na pozemku par. C KN 527/3 v katastrálnom území Richnava na výchovno-vzdelávacie priestory; zobrali na vedomie Informáciu o príprave VZN o dani z nehnuteľností na rok 2017; odporúčali predložiť na rokovanie obecného zastupiteľstva návrh VZN, že od 1. 1. 2017 obec nebude vyberať daň z nehnuteľností, daň za psa a nebude obec vyrubovať daň do 5 €.

Obecné zastupiteľstvo v Richnave na svojom 15. zasadnutí dňa 15. decembra 2016 súhlasilo s akceptovaním pripomienok obyvateľov, súhlasilo s čiastočným akceptovaním pripomienok obyvateľov a zobralo na vedomie stanoviská obyvateľov k návrhu konceptu Územného plánu obce Richnava; zobralo na vedomie Informáciu o rozpočtových opatreniach vykonaných starostom obce č. 24 - 30/ROS/2016, Informáciu o rozpočtových opatreniach v roku 2016 č. 9; schválilo Zmenu rozpočtu obce Richnava na rok 2016 č. 4; uznieslo sa na Všeobecne záväznom nariadení č. 4/2016, ktorým sa mení VZN č. 4/2009 o určení výšky dotácie na prevádzku a mzdy na dieťa materskej školy v zriaďovateľskej pôsobnosti obce Richnava; uznieslo sa na Všeobecne záväznom nariadení č. 5/2016 o miestnych daniach na území obce Richnava; zobralo na vedomie stanovisko hlavnej kontrolórky k Návrhu rozpočtu obce Richnava na roky 2017-2019; schválilo Rozpočet obce Richnava vrátane programov a podprogramov na rok 2017 a zobralo na vedomie viacročný rozpočet obce Richnava vrátane programov a podprogramov na roky 2018-2019; schválilo plán kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra na 1. polrok 2017; schválilo Štatút obce Richnava; zobralo na vedomie informáciu o zmenách Organizačného poriadku Obecného úradu Richnava č. 14 – 19; schválilo text zápisu do Kroniky Obce Richnava za

rok 2014; súhlasilo s poskytnutím finančnej čiastky 60 € pre Slovenský červený kríž, Územný spolok Spišská Nová Ves pre bezpríspevkových darcov krvi z obce Richnava pri príležitosti odovzdávania plakiet Prof. MUDr. J. Jánskeho.

Príjmy obce v roku 2016 boli 840 362,63 €, výdavky obce za rok 2016 boli 516 522,39 €.

Vývoz odpadu zabezpečovala v roku 2016 firma Ekover, s.r.o., Spišské Vlachy. Obec vyprodukovala 576,54 t zmesového komunálneho odpadu, 9,08 t objemného odpadu, 13,62 t biologicky rozložiteľného odpadu a 17,29 t zmiešaných odpadov zo stavieb a demolácií. Obec vyseparovala 9,56 t skla, 2,25 t papiera a lepenky, 4,76 t plastov, 0,10 t kovových obalov, 0,32 t kompozitných obalov, 0,06 t vyradených elektrických a elektronických zariadení a 0,06 t vyradených elektrických a elektronických zariadení obsahujúce nebezpečné časti.

Rôzne verejnoprospešné práce v obci vykonávali uchádzači o zamestnanie vykonávajúci menšie obecné služby v obci Richnava. Obec spolupracovala s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves, pracovisko Gelnica. Uchádzači poberali príspevok na aktivačnú činnosť formou menších obecných služieb pre obec podľa § 52 zákona o službách zamestnanosti. Od januára do októbra sa počet pohyboval od 95 do 181 uchádzačov, v novembri nepracoval nikto a v decembri 27 uchádzačov. Podľa § 12 zákona o pomoci v hmotnej núdzi si občania v hmotnej núdzi dávku prílejšovali odpracovaním určitého počtu hodín v obci. Ich počet v jednotlivých mesiacoch sa pohyboval v rozmedzí od 69 do 98 uchádzačov.

Voľby a referendá

Dňa 5. marca 2016 sa konali voľby do Národnej rady Slovenskej republiky. Voľby sa konali od 7.00 hod. do 22.00 hod. Z 1 424 oprávnených voličov sa na voľbách zúčastnilo 455 voličov, čo predstavuje 31,95% účasť, ktorí odovzdali 442 platných hlasov. O hlasy

Príjmy a

výdavky obce

Vývoz odpadu

Verejnoprospešné

práce

Voľby do NR SR

voličov sa uchádzalo 23 politických strán a hnutí. V Richnave dopadli voľby nasledujúco: SMER–SD - 122 hlasov, MOST – HÍD – 68 hlasov, Kotleba – Ľudová strana Naše Slovensko – 51 hlasov, Slovenská národná strana – 36 hlasov, TIP – 29 hlasov, #SIEŤ – 29 hlasov, OBYČAJNÍ ĽUDIA a nezávislé osobnosti – 27 hlasov, Kresťanskodemokratické hnutie – 27 hlasov, SME RODINA – Boris Kollár – 24 hlasov, Sloboda a Solidarita (SaS) – 15 hlasov, KOALÍCIA SPOLOČNE ZA SLOVENSKO – 3 hlasy, SKOK! – 3 hlasy, Strana zelených Slovenska (SZS) – 2 hlasy, Strana moderného Slovenska (SMS) – 1 hlas, Demokrati Slovenska – Ľudo Kaník – 1 hlas, ŠANCA – 1 hlas, Maďarská kresťanskodemokratická aliancia – Magyar Kereszténydemokrata Szövetség (MKDA-MKDSZ) – 1 hlas, VZDOR strana práce – 1 hlas, Komunistická strana Slovenska (KSS) – 1 hlas. Odvaha – Veľká národná a proruská koalícia, SDKÚ-DS, SMK-MKP a Priama demokracia nezískali žiaden hlas.

Obyvatelstvo

Stav obyvateľov v obci k 31. decembru 2016 bol nasledovný: v obci bolo prihlásených na trvalý pobyt 2 938 obyvateľov (1 456 mužov a 1 482 žien). Narodilo sa 96 detí (43 chlapcov a 53 dievčat), umrelo 13 obyvateľov (8 mužov a 5 žien – Jozef Gmuca, Imrich Horvat, Miroslav Horvát – mŕtvonarodené, Ján Horváth, Anna Horváthová, Katarína Horváthová, Alfonz Klempár, Anna Mondryová, Norbert Pokuta, Sebastián Pokuta, Pavol Richnavský, Elena Rychnavská, Elena Vaščáková). Najstaršia obyvateľka v obci Elena Vaščáková (narodená v auguste 1919) umrela 14. marca 2016, najstarším obyvateľom obce bol Ondrej Šrenkel (narodený v roku 1926). Na trvalý pobyt sa prihlásilo 10 ľudí (5 mužov a 5 žien) a odhlásilo 22 ľudí (14 mužov a 8 žien). V roku 2016 bolo 17 sobášov.

Činnosť podnikov a podnikateľov

V obci sa nachádzali štyri predajne potravín: Marta Medvecová – MM (Richnava 248), Jozef Kurilla (Richnava 91), Ľubomír Kendra (Richnava 1 013), CBA Slovakia, a.s. (Richnava 20). Hostinec na rázcestí prevádzkovala Jana Kurillová (Richnava 91), v prevádzke bola aj miestnosť pre rôzne rodinné i obecné akcie, kuchyňa aj s pečením pizze. Druhé pohostinstvo bolo v budove obchodného strediska, vlastníkom bola firma ATREX s.r.o. Spišská Nová Ves. Poľnohospodárske družstvo v Kluknave malo v Richnave hospodársky dvor. V priestoroch hospodárskeho dvora sídlila a nachádzala strojárska firma TOOLS s.r.o. Autoservis a pneuservis prevádzkoval Ondrej Ondáš (AUTO-MOTO Plus s.r.o.). Niekoľkí obyvatelia vlastnili rôzne živnostenské oprávnenia.

*Podnikatelia
v obci*

Výbor Spoločných urbárskych lesov, pozemkového spoločenstva Richnava tvorili Štefan Šuster (predseda) a členovia Milan Richnavský, Ľubomír Lovas, Pavol Ondáš, Ivan Čech, dozornú radu tvorili Ján Terpák, Ábel Filo a Vladimír Brutovský.

*Spoločné
urbárske lesy,
pozemkové
spoločenstvo
Richnava*

Výstavba a zmeny charakteru obce

Stavebný úrad vydal v roku 2016 povolenia v obci: Dezider Tulej - stavebné povolenie „novostavba rodinného domu“ pri železničnej stanici a Špeciálna základná škola - kolaudačné rozhodnutie „multifunkčné ihrisko“. Realizovali sa projekty: Rozhlasový systém v obci Richnava, Doplnenie kamery pri vybudovaní oddychovej zóny, Tvorba nového zeleného priestranstva a informačno-oddychovej zóny v zastavanom území obce Richnava s dôrazom na zviditeľnenie Richnavského hradu.

Školstvo

V školskom roku 2015/2016 bolo v Materskej škole (MŠ), Richnava 260 prijatých 33 detí (z toho 19 rómske deti) v dvoch triedach. Okrem riaditeľky Bernadety Richnavskej v materskej škole vyučovali Natália Medvecová a Bc. Michaela Kováčová. Kuchárkou a vedúcou

*Materská
škola,
Richnava 260*

školskej jedálne bola Alžbeta Pioková, ekonómkou Ing. Marta Legátová, školníkom bol Jozef Richnavský. Škola bola zapojená do projektov Zdravá výživa, Bezpečná škôlka, Deň Zeme – Ahoj Zem, Svetový deň mlieka. Pre deti boli pripravené mnohé kultúrno-spoločenské a športové akcie.

Elokované pracovisko Základnej školy, Kluknava 43 v školskom roku 2015/2016 navštevovalo 169 žiakov z rómskej komunity z Richnavy. Vyučovalo sa v 9 triedach nultého a prvého ročníka a v 2 špeciálnych triedach v dvojzmennej prevádzke. Vyučujúcimi boli Mgr. Jana Balčáková, Mgr. Oľga Vaščáková, Mgr. Lenka Kluknavská, Mgr. Denisa Kudrnová, Mgr. Viera Švarcová, Mgr. Katarína Miženková, Mgr. Ladislav Ondáš, Mgr. Zuzana Jakubišinová, Mgr. Marcel Hudák, Mgr. Miroslava Ferencová, Mgr. Lenka Gengeľová, asistent učiteľa Katarína Regrútová.

Celkový počet žiakov v Špeciálnej základnej škole Richnava v školskom roku 2015/2016 bol 104 žiakov (z toho 14 žiakov bolo vzdelávaných v školách mimo územia Slovenskej republiky vo Veľkej Británii). Pedagogickí zamestnanci boli Mgr. Janka Sokolská - riaditeľka školy, Mgr. Lucia Frankovičová - zástupkyňa riaditeľky školy, Ing. Mariana Brutovská, Mgr. Martina Petrušová, Ing. Anna Ďorková, Mgr. Rastislav Dzurilla, Mgr. Vladimír Starosta, Mgr. Miroslava Starostová, Mgr. Mariana Horváthová, Mgr. Patrik Humeňanský, Mgr. Marcela Baranová, Mgr. Katarína Jendrichovská, Mgr. Emerencia Lovásová, Mgr. Otília Jankovčinová, Mgr. Dominika Kundrátová, Mgr. Miroslava Korenková, Mgr. Emil Muľ. Asistentom učiteľa bol Ing. Karol Benedek, zdravotný asistent učiteľa Mgr. Martina Vojačeková. Náboženskú výchovu vyučoval Mgr. Pavol Ondřík. Ekonomický úsek tvorili účtovníčky Ružena Papcunová, DiS a Lenka Ofčanská, mzdová účtovníčka Mária Ondášová, prevádzkoví zamestnanci boli upratovačky Anna Čechová a Jana Michlíková a údržbár, kurič Peter Andráši. Škola vyvíjala rôzne kultúrne a športové aktivity. Žiaci sa zapájali do rôznych projektov a súťaží (úspešní boli na súťažiach Šprincove Krompachy,

*Elokované
pracovisko
základnej
školy*

*Špeciálna
základná škola
Richnava*

Slovo o slove, Biblia očami detí). Žiaci pracovali v trinástich záujmových krúžkoch. Členovia rady školy ostali nezmenení, iba Marcela Lacka nahradil Milan Gabčo. Dňa 13. apríla 2016 bol Regionálnym úradom verejného zdravotníctva v Spišskej Novej Vsi schválený prevádzkový poriadok pre multifunkčné ihrisko. Multifunkčné ihrisko slúžilo na vyučovací proces, ako aj na mimoškolskú činnosť žiakov školy.

Stredná odborná škola, Prakovce 282 v elokovanom pracovisku Richnava 122 otvorila v školskom roku 2015/2016 dva študijné odbory 1. a 2. ročníka. Odbor strojárka výroba navštevovalo 31 žiakov a odbor praktická žena 24 žiakov. Vyučujúcimi boli Ján Podracký, Mgr. Magdaléna Valková, Bc. Blanka Marcinková a Jaroslav Csiszár.

V školskom roku 2015/2016 otvorila v Richnave svoje elokované pracovisko aj Súkromná spojená škola SEZ Krompachy. Triedu I. D tvorilo osem žiakov v učebnom odbore 3686 F stavebná výroba pod vedením majstra odborného výcviku Mariána Lenárta. Žiaci si mali počas dvojročného štúdia, ktoré bolo zamerané hlavne na praktické vyučovanie, osvojiť pracovné návyky a naučiť sa základy stavebných prác, pracovné postupy a bezpečnosť pri práci. Začiatky boli ťažké, začínali za pomoci miestneho podnikateľa. Postupom času začali vykonávať malé stavebné a terénne úpravy, ktoré realizovali v priestoroch SSŠ SEZ Krompachy. Teoretická výučba prebiehala v priestoroch Základnej školy, Kluknava 43.

*Elokované
pracovisko
SOŠ, Prakovce
282*

*Elokované
pracovisko
SSŠ SEZ
Krompachy*

Kultúra

V nedeľu 10. januára 2016 obec pripravila koncert speváčky a skladateľky ľudových piesní Hanky Servickej, ktorý sa konal v richnavskom kostole.

Dňa 11. júna 2016 obec pripravila na ihrisku a obecnej knižnici Detský deň. Pre deti bolo pripravených mnoho aktivít, každé dieťa dostalo balík cukrovíniiek. S kultúrnym programom vystúpili žiaci zo Základnej školy, Kluknava 43.

*Koncert H.
Servickej*

Detský deň

Dňa 21. októbra 2016 sa v Hostinci na rázcestí konala akcia Mesiac úcty k starším, kde boli pozvaní občania Richnavy nad 65 rokov. S kultúrnym programom vystúpili žiaci Základnej umeleckej školy Krompachy, ktorí pochádzajú z Richnavy. K občanom sa prihovril poslanec obecného zastupiteľstva Ing. Peter Cenký.

*Mesiac úcty
k starším*

V Slovenskej národnej knižnici v Martine sa 15. novembra 2016 zišlo vyše 80 kronikárov, autorov monografií a zástupcov obcí a miest zo všetkých regiónov, ktorí prišli na slávnostné odovzdávanie ocenení v súťaži Slovenská kronika 2016. V tomto, deviatom ročníku súťaže, päťčlenná odborná porota posudzovala 29 kroník a 114 monografií. Jednými z hlavných kritérií pri hodnotení bolo dodržiavanie zásad platných pre písanie kroník a v prípade monografií uvádzanie zdrojov, kvalita poznámkového aparátu a jazyková úroveň. Z Richnavy sa na ocenení zúčastnili starosta obce Ivan Dunka, kronikár a spoluautor monografie Dejiny Richavy Ing. Peter Cenký a poslanec obecného zastupiteľstva Ing. Ján Dzurov. Obec Richnava prihlásila do súťaže zápis kroniky Obce Richnava za rok 2012, ako aj spomínanú monografiu obce. Práve monografia Dejiny Richnavy získala od poroty čestné uznanie v kategórii vedecká alebo vedecko-popularizačná monografia, čo je veľký úspech.

*Slovenská kronika
2016*

Dňa 20. decembra 2016 o 17. hod. sa v richnavskom kostole konal adventný koncert žiakov Základnej umeleckej školy Krompachy. Z Richnavy sa na koncerte predstavili Kristína Papcunová, Adriána Kendrová, Juliána Richnavská, Damián Kuchár, Viktória Kuchárová, Slavomíra Horváthová, Lenka Kendrová.

Adventný koncert

V Hostinci na rázcestí sa konali rôzne súkromné kultúrne akcie.

Obecná knižnica, ktorá sídlila v budove materskej školy, počas roka 2016 nebola v prevádzke, z dôvodu komplexnej inventarizácie knižného fondu a výmeny knihovníka. Svoju činnosť začala vykazovať až v decembri 2016, o čom svedčia aj nasledovné štatistiky. V knižnom fonde v roku 2016 sa nachádzalo 1 991 knižných jednotiek (z toho 527 odbornej literatúry pre dospelých, 665 krásnej literatúry pre dospelých,

Obecná knižnica

100 odbornej literatúry pre deti a 699 krásnej literatúry pre deti). Počet návštevníkov knižnice bol len 12 čitateľov, vypožičalo sa len 10 výpožičiek.

Cirkevný život

Richnavčania niekoľko mesiacov kvôli poruche nepočuli kostolné zvony. Neoznamovali veriacim začiatky vykonávania bohoslužieb, nevyprevádzali zomrelých, neoznamovali aktuálny čas ráno, na obed a podvečer. Situácia sa zmenila na jar 2016, keď opravu kostolných zvonov previedla Zvonárska dielňa Albína Iváka Liptovské Sliache. Zvony okrem doterajších funkcií začali oznamovať aktuálny čas odbíjaním každú hodinu od šiestej hodiny do dvadsiatej druhej hodiny. Na opravu zvonov okrem veriacich prispela aj Obec Richnava.

Prvé sväté prijímanie pre kluknavskú farnosť sa konalo v richnavskom kostole 8. mája 2016. Sviatosť prijalo 24 detí, z toho 6 z Richnavy. Dňa 19. júna 2016 sa v richnavskom kostole konala duchovná obnova Ružencového bratstva. Duchovnú obnovu viedol dominikán P. Melichar Matis OP, provinčný promotór pre ruženec na Slovensku. Dňa 26. júna 2016 sa v kostole konal tzv. megakrst detí z rómskej osady, na ktorom prijalo túto sviatosť 136 detí.

Od 6. júla 2016 kluknavský farár Mgr. Pavol Ondřík sa stal farárom v Likavke a na jeho miesto nastúpil Mgr. Jozef Palenčár. Pochádza z Poľanoviec a kňazskú vysviacku prijal 21. júna 1997 a do kluknavskej farnosti prišiel z farnosti Chmeľnica. Skoro rok nemal richnavský kostol kostolníka. Doterajší kostolník Jozef Čarnoký ukončil službu v júli 2015. Čiže kostolnícke povinnosti vykonávali kňazi, ktorí slúžili svätú omšu. Od 6. júla 2016 nastúpili do funkcie kostolníka Milan Richnavský a Ľuboš Ondáš.

Odpustová slávnosť sv. Márie Magdalény sa v nedeľu 17. júla 2016 pre zlé počasie konala v richnavskom kostole. Slúžil ju Mgr. Jozef Palenčár. V Hostinci na rázcestí sa pri tejto príležitosti konal slávnostný

obed. Svätá omša v kostolíku sv. Márie Magdalény sa konala 22. júla 2016, ktorú celebroidali Mgr. Pavol Gajdošík a Mgr. Jozef Palenčár. Odpustová slávnosť sv. Michala sa konala v nedeľu 2. októbra 2016. Slúžil ju Mgr. Jozef Palenčár.

Farská štatistika prijatých sviatostí a pohrebov hovorí, že v roku 2016 sa v Richnave uskutočnilo 138 krstov, 3 sobáše a 8 cirkevných pohrebov – 4 muži a 4 ženy.

Spolky a organizácie

Dobrovoľný hasičský zbor (DHZ) v Richnave mal ku koncu roka 2016 38 členov. Výbor DHZ pracoval v zložení: Bc. Stanislav Kuchár (veliteľ), Ľudmila Salugová (tajomník), Michal Hojstrič (preventívár), Ábel Filo (strojník), členovia výboru boli Ľubomír Horváth, Miroslav Čuba a Michal Kurilla. Niektorí členovia DHZ v Richnave boli príslušníkmi Dobrovoľného hasičského zboru obce (DHZO) – zásahovej jednotky. Počas roka výbor DHZ sa stretol 1 krát. Výbor nepracoval už tri roky v plnom zložení. Z dôvodu, že veliteľ Bc. Stanislav Kuchár vykonával pracovnú činnosť mimo Slovenskej republiky, bol navrhnutý ako zástupca veliteľa Ján Kurilla, ktorý sa tejto činnosti podujal vykonávať aj napriek tomu, že nemal vykonané školenie veliteľa. Členské schôdze sa uskutočnili dva krát, pričom členovia strácali záujem o prácu v organizácii, ako aj o dianie v obci. Členovia DHZ sa nezúčastnili ani obvodového kola súťaže DHZ okresov Spišská Nová Ves a Gelnica, ktoré sa uskutočnilo dňa 19. júna 2016. V novembri 2016 bola vykonaná preventívna protipožiarna kontrola v 50 objektoch. Pri údržbe hasičskej zbrojnice a vodných zdrojov členovia odpracovali 100 hodín, pri údržbe výstroja a výzbroje odpracovali 30 hodín. Členovia zasahovali pri vyťahovaní vody z pivničných priestorov po búrkach v dňoch 17. júla, 21. a 22. augusta 2016. Išlo hlavne o mladších členov (Ján Kurilla, Mário Andráši, Adrián Béreš, Ivan Čech, Ladislav Mačuga, Ján Medvec). Veľmi kuriózna situácia bola v septembri 2016 počas konania svadobnej

DHZ Richnava

hostiny člena DHZ Richnava v obci Víťaz, keď terajší aj bývalí členovia pomáhali pri hasení požiaru hospodárskej budovy v susedstve sály, kde sa konala svadobná oslava.

Členovia Klubu slovenských turistov (KST) Bradlo Richnava v roku 2016 usporiadali vlastné turistické podujatia a zúčastňovali sa aj na rôznych turistických akciách. Výbor pracoval v zložení Ábel Filo (predseda), Milan Richnavský (pokladník), Ing. Peter Cenký, Ing. Ján Dzurov, Jana Kočíková. Klub mal k 31. decembru 2016 72 členov, ktorí si zakúpili členskú známku. V sobotu 16. januára 2016 sa konala najväčšia turistická akcia klubu – jubilejný 40. ročník zimného výstupu na Sľubicu. Prezentácia sa konala v priestoroch Hostinca na rázcestí, kde sa zaprezentovalo rekordných 357 turistov. V sedle Predky dostali turisti grátis chlieb s masťou a cibuľou. V cieľi túry zúčastnení turisti dostali kovové výstupové odznaky, účastnícke listy, magnetky, občerstvenie a čaj a mohli si posedieť či zatancovať pri živej hudbe. V dňoch 28. – 31. januára 2016 sa v Banskej Štiavnici konal 49. Zimný zraz KST a stretnutie TOM. Z klubu sa ho zúčastnilo 26 členov. Dňa 15. mája 2016 klub usporiadal tradičnú akciu 100 jarných kilometrov (trasa Richnava – Zlatník – Slaná voda - Víťaz – Bradlo - Richnava). Akcia spojená s prehliadkou kostola sv. Ondreja, apoštola – turisti boli odmenení odznakom. Dňa 28. mája 2016 sa konalo 52. stretnutie čitateľov časopisu Krásy Slovenska na Veľkej Javorine. Na akcii sa zúčastnil 1 člen. V dňoch 30. júna – 3. júla 2016 sa v Ostraviciach (Česká republika) konal 15. Český zraz turistov a zároveň aj celoslovenský zraz turistov KST. Z klubu sa ho zúčastnilo 28 členov. Dňa 31. júla 2016 klub usporiadal výlet do Lačnova, 29. augusta 2016 vysokohorskú túru na Zbojnícku chatu vo Vysokých Tatrách a 4. septembra 2016 výlet do Slovenského raja. Dňa 15. septembra 2016 klub usporiadal kultúrno-spoznávací zájazd. Turisti navštívili kláštor premonštrátov v Jasove, Jasovskú jaskyňu, Jasovskú skalú, osadu Baňa Lucia a mesto Medzev. Na akcii sa zúčastnilo 36 turistov. Dňa 26. novembra 20016 sa dvaja členovia zúčastnili na otvorení náučného chodníka Osobnosti a história Kluknavy. Dňa 27.

*KST Bradlo**Richnava*

decembra 2016 klub usporiadal tiež svoju tradičnú akciu Vianočný pochod na Plejsy po trase Sloviniky- Plejsy – Bačov vrch – Krompachy. Z okresných akcií sa členovia zúčastnili na Novoročnom výstupe na Volovec (KST Rožňava – 2. január 2016), Zimnom prechode tiesňavami Slovenského raja (RR KST Spišská Nová Ves - 9. január 2016), Nočnom výstupe na Kloptaň (Helcmanovce – 7. august 2016), Štefanskom výstupe na Sľubicu (KST Vojkovce – 26. december 2016), Výstupe na Matku Božiu (30. december 2016), Silvestrovskom výstupe na Roháčku (KST Margecany – 31. december 2016). Ôsmi členovia klubu sa v dňoch 5.-8. mája 2016 zúčastnili v spolupráci s Odborovým zväzom železničiarov turisticko-poznávacieho zájazdu v oblasti západných Čiech. Klub reprezentoval aj rodák z Richnavy Jozef Šuster, bývajúcí v Českých Budějoviciach, ktorý sa zúčastňoval na rôznych turistických podujatiach v Českej republike. V roku 2016 štyria členovia klubu pokračovali v Ceste hrdinov SNP a prešli z Bardejova do Dediniek. Milan Horváth sa pod hlavičkou klubu zúčastňoval na rôznych bežeckých podujatiach.

Dňa 17. februára 2016 sa konala ustanovujúca schôdza novovzniknutej Základnej organizácie Únie žien Slovenska Richnava (ZO ÚŽS). Na schôdzi sa zvolil výbor. Predsedníčkou sa stala Mária Brutovská, podpredsedníčkou Jarmila Ondášová, DiS. art., tajomníčkou Lýdia Čechová, kultúrnou referentkou Marta Horváthová, pokladníčkou Jarmila Richnavská a revízorkou Stanislava Horváthová. Na schôdzi sa zúčastnili aj delegované členky OO ÚŽS Spišská Nová Ves p. Kirnerová a p. Hrobláková a starosta obce Ivan Dunka. Novovzniknutá organizácia si určila priority budovanie a stabilizácia členskej základne, partnerská spolupráca s obecným úradom a KST Richnava. Hlavným poslaním je snaha o zabezpečenie priestoru pre všestranný osobnostný, vzdelanostný a kultúrny rozvoj ženy a priestoru pre jej plnohodnotnú sebarealizáciu v rodinnom, ekonomickom, politickom a spoločenskom živote. Rozvíjať vlastenecké cítenie žien, úctu ku kultúrnemu dedičstvu a ľudovým tradíciám, vytvárať priestor pre záujmové činnosti, umelecké, kultúrne a oddychové aktivity v mieste bydliska. Dňa 22. mája 2016 ÚŽS

ZO ÚŽS Richnava

usporiadala oslavy Dňa matiek, dňa 17. septembra 2016 1. ročník kultúrno-športovej olympiády. Dňa 24. septembra 2016 členky ÚŽS sa zúčastnili na 4. ročníku kultúrno-športovej olympiády Ženy v akcii v Spišskej Novej Vsi. Dňa 14. októbra 2016 ÚŽS usporiadala zájazd na divadelné predstavenie Nemá kocúr večne hody do Divadla Jonáša Záborského v Prešove a 2. decembra 2016 zájazd na divadelné predstavenie Ženský zákon do Spišského divadla v Spišskej Novej Vsi. Dňa 13. decembra 2016 usporiadala akciu Čaro Vianoc. ÚŽS mala ku 31. decembru 2016 56 členiek.

Základná organizácia chovateľov poštových holubov (ZO CHPH) Richnava mala v roku 2016 25 členov, z toho 4 z Richnavy. Výbor pracoval v zložení: Peter Šuster (predseda, pokladník), Ján Čurilla (tajomník), František Čech (výcvikár), Vladimír Vilčko (predseda revíznej komisie). Zúčastnili sa 16 pretekov starých holubov v rámci OZ Spišská Nová Ves (holuby sa vypúšťali zo Slovenska, Českej republiky a Nemecka) a 5 pretekov mladých holubov. V konečných výsledkoch Oblastného združenia chovateľov poštových holubov (OZ CHPH) Spišská Nová Ves – staré holuby obsadili Richnavčania František Čech 36. miesto, Peter Šuster 51. miesto a Jakub Chibel' 97. miesto z celkového počtu 105 bodovaných súťažiacich chovateľov. V konečných výsledkoch OZ CHPH Spišská Nová Ves – mladé holuby obsadil člen richnavskej organizácie Lukáš Čurilla 3. miesto, Richnavčania Peter Šuster obsadil 33 miesto, František Čech 36. miesto a Jakub Chibel' 82. miesto z celkového počtu 87 bodovaných súťažiacich chovateľov. Chovatelia holubov sa zúčastnili aj na oblastnej a regionálnej výstave chovateľov poštových holubov SPIŠ, ktorá sa uskutočnila v dňoch 9. a 10. decembra 2016 v Spišskom Štvrtku.

*ZO CHPH
Richnava*

Telovýchova a šport

Ako bolo uvedené v zápise za rok 2015, svoju činnosť ukončila Telovýchovná jednota (TJ) Slovan Richnava aj FC Richnava, takže rok

Futbal

2016 bol v Richnave už bez súťažného futbalu. Či sa ešte obnoví činnosť nejakého futbalového klubu v obci je veľkým otáznikom.

Ing. Peter Cenký sa dňa 1. mája 2016 zúčastnil Regionálneho pohára východ V+S Welding Cup v motokrose v Spišských Vlachoch. Marek Biroš a Miroslav Kubalec sa zúčastnili Medzinárodných majstrovstiev Slovenskej republiky v endure v kategórii Regional, ktoré sa konali v dňoch 3. a 4. septembra 2016 v Gelnici.

Motorizmus

Na sklonku roka 2016 sa uskutočnili prvé kroky k vzniku občianskeho združenia s cieľom podpory a rozvoja motoristického športu v obci, ktorý má v Richnave dlhodobú tradíciu. Občianskemu združeniu Enduro klub Richnava boli stanovy schválené Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky dňa 29. decembra 2016.

Enduro klub

Richnava

Mimoriadne udalosti

V noci z 20. na 21. augusta 2016 sa prehnala obcou veterná smršť.

V utorok 29. novembra 2016 došlo k požiaru drevenej chatrče v rómskej osade. V čase požiaru sa v chatrči nachádzalo šesťmesačné dieťa, ktoré bolo nájdené bez známkov života. Matka dieťaťa utrpela ľahké zranenia, pričom aj s ďalšími dvoma maloletými deťmi bola ošetrovaná v krompašskej nemocnici. Vyšetrovateľ odboru kriminálnej polície Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Spišskej Novej Vsi začal trestné stíhanie pre prečin usmrtenia.

Požiar v osade

Pčasie

Slovenský hydrometeorologický ústav (SHMÚ) konštatoval, že rok 2016 ako celok bol na Slovensku veľmi až mimoriadne teplý a veľmi bohatý na atmosférické zrážky.

Začiatok roka sa niesol v znamení priemerných teplôt. Zrážok bolo v januári málo, snehová pokrývka bola veľmi chudobná. Nočné teploty dosahovali od -18° C do -1° C, denné teploty stúpali alebo klesali okolo bodu mrazu. Teploty vo februári sa pohybovali extrémne nad

priemerom, denné teploty v druhej polovici mesiaca dosahovali aj 15° C. Február bol prakticky bez snehovej pokrývky. Marec bol podobne ako február teplotne nadpriemerný, všetky denné teploty boli plusové, najnižšie nočné teploty dosahovali -6° C. Meteorologicky významná bola vlna neskorých mrazov v poslednej aprílovej dekáde, keď už boli všetky stromy rozkvitnuté. Hlavne na južnom a západnom Slovensku spôsobili výrazné škody. Máj bol z hľadiska zrážok nad priemerom, v tretej dekáde sa už vyskytujú letné dni s teplotou nad 25° C. Jún bol vysoko teplotne nadpriemerný, vyskytli sa nielen vysoké teploty, ale aj búrky. V tretej dekáde prichádzajú tropické dni s teplotou nad 30° C. Júl bol nadpriemerne zrážkový, teploty dosahovali priemerne 28 °C, tropických dní bolo málo. Zaujímavosťou je, že v auguste nebol zaznamenaný ani jeden tropický deň, teploty sa v priemere pohybovali okolo 26 °C. September bol krásny a mimoriadne teplý. V októbri sa ochladilo, na horách sa objavujú snehové zrážky, dni boli upršané, prvý mrazový deň sa objavil 28. októbra. Dňa 13. novembra sa objavil prvý sneh. Teplotne bol november, ako aj október priemerný. Posledný mesiac v roku bol mrazivý, ale aj slnečný. Teploty dosahovali v rozmedzí od -10 °C v noci až po 2 °C počas dňa. Súvislá vrstva snehu sa objavila koncom roka.

